

Mă strădui, în al doilea rînd, să pun la punct o comedie, la care lucrez de aproape cinci ani și de care am fost mereu nemulțumit. S-ar putea ca ultima versiune să-mi placă. Dacă o voi considera-o vrednică să plece în lume, voi scrie „cortina“ la ultimul act și o voi încredința unui teatru. Și, în sfîrșit, mă gîndesc la o piesă care să oglindească măcar un crîmpei din tumultul zilelor ce ne-au asigurat viața, ați înțeles, e vorba de 23 August 1944.

Aș voi să pot scrie această piesă, să-mi izbutească, să fie o lucrare fierbinte și emoționantă, așa cum sînt rîndurile voastre pentru care vă mulțumesc din inimă.

Ștefan Lovinescu

HORIA LOVINESCU

Cred în eficacitatea căilor directe în raporturile dintre oameni și am impresia că scrisoarea adresată dramaturgilor de către muncitorii de la „23 August“, are sorti să ducă la rezultate mai rodnice decît „articolele și dezbaterile“ la care, cu blajină ironie, fac aluzie autorii scrisorii.

În primul rînd, o asemenea interpelare obligă, fără putință de eschivare, la un răspuns prompt. Iar simplul fapt de a-ți pune semnătura sub un răspuns, pe care chiar numai bunul simț elementar îl cere afirmativ, echivalează cu un angajament. Aceasta este de altfel semnificația pe care, personal, o dau rîndurilor de față.

Orice comentarii sau adaosuri la argumentele atît de limpezi și evidente folosite în scrisoarea lor de muncitorii de la „23 August“, mi se par inutile.

Desigur că puținătatea lucrărilor de teatru valabile legate direct de viața muncitorească nu poate fi imputată nici rea-voinței, nici nepăsării autorilor, ci mai degrabă slăbiciunii lor în fața greutăților pe care atacarea acestei teme o ridică cu deosebire în genul dramatic. De aceea, nu trebuie să ne facem iluzia că vor curge capodoperele. Dar dacă, cu ajutorul viitorilor noștri eroi, vom aborda, fără rețete prefabricate, viața lor, există șanse să pregătim cel puțin apariția operei adevărate pe care cu toții o așteptăm.

Deocamdată, cred că revista „Teatrul“, care a adăpostit acest schimb de scrisori, ar trebui să-și asume și în continuare obligația de a găsi împreună cu noi toți mijloacele cele mai potrivite pentru a asigura acea „cunoaștere temeinică“, — eu aș spune, colaborare — de care vorbesc semnatarii scrisorii. Ar fi o misiune demnă de o publicație militantă.

J. I. - Lovinescu

AL. I. ȘTEFĂNESCU

Cu adîncă emoție am citit scrisoarea voastră. Din ea izvorăște un puternic suflu de entuziasm creator, o încredere nestrămutată în propriile forțe, o hotărîre de nestăvilit în a construi mai repede, mai bine, mai trainic viitorul fericit al poporului nostru muncitor.